

um til skip. Tað var uppskotið hjá javnaðarmonnum.

Nú ein dagin tekur »Dagblaðið« uppáttur somu ósannindini, ósannind, ið R. Long mátti viðganga í »Dimmalætting« og biðja um fyrigeving fyri, tí »lygnin« var so greið og so grundiga mótbæst, at hann mátti fyri skommis skyld kastað seg undir, at hann ikki á jóansøku mintist aftur, hvat hansara flokkur hevði gjørt um jóltíðir frammanundan.

Javnaðarmenn hava aldri verið imóti nekrum góðum uppskoti til frama fyri at fáa skip. Men hann er einasti flokkur ið hevur sett eitt fullgiggjað uppskot, ið kundi givið fiskimonnum nóg nóg skip.

ALLIR GÓÐIR FØROYINGAR VILJA AT ENDA FYLKJAST UM JAVNAÐARFLOKKIN

»Krossur« er vordin firtin ella nervøs fyri, at menn fara at halda, at teir viðvíkjandi stjórnarspurninginum ikki nýttast at velja sjálfstýrismenn, tí javnaðarflokkurin er fult so greiður og vittgangandi í hesum spurningi. Og viðvíkjandi tí heimliga politikkinum, hvussu okkara land skal skipast økonomiskt, sosialt og mentunarlígt er javnaðarflokkurin tann einasti flokkurin, ið hevur eina reina avgjörda støðu fyri.

at all orka í okkara landi skal nýttast planøkonomiskt, so eingin skal hava loyvi at leggja og bera yvir kreftum, midlum og meguleikunum, so einki verður ógjørt, ið gerast kann, fyri at veita øllum arbeiði á sjógv og landi.

at einkjur, fadirlays, sjúk og treingjandi skulu fáa fullan lívsrætt, fáa tað sum ein lofestan samfelagsrætt, at teimum verður góðdætt vikuliga ella mánaðarlíga ein pening, sum er fult til svarandi til tað, ið eitt menniskja, eitt heim treingir til fyri at kunna liva hampulígt, ullað økonomiskt trýst og sakt.

Tá ið eingin flokkur — heldur ikki hin modernaði sjálfstýrisflokkurin — hevur hesa sterku, greiðu og heilskapaðu økonomisku og socialu støðu, vilja allir góðir Føroyingar at enda fylkjast um javnaðarflokkin. Vit ivast ikki í, at eisini L. Z. ásannar hetta.

Føroya fólk

stendur nú yvirfyri sterstu uppgerð í søgu Føroyinganna.

Eitt valstríð er við at byrja. Við 21 ára valrættinum fær okkara unga fólk høvi til at verða við í uppgerðini.

Mongum man tykjast torført at finna leið í hesum politiska myrkri. Eitt myrkaþjel er sett í senu av andsvarsleysum politikkarum — ein syrgjulig sjón. Var tað einans Føroya fólk, ið skuldi skoða teir tómu lögtingssessirnar, var vandin

Tá ið P. Petersen fyri fólkaflokkin og R. Long fyri »Framburðsfelagið« hildu seg síggja »banktorskar« uppá 2 og 4 milliónur í vatniskorpuni, bóðu teir um at fáa ta dansku og føroysku krónuna javnsetta í virði — og tá ljóðaði einki um national pund.

Men nú ta ið teir síggja, at teir hava mist »gulltorskar« royna teir at renna burtur frá sær sjálvum og rópa av almakt — pundini eru okkara nationali dýrgripur.

Hin 4. juli 1945 greiddu R. Long og P. Petersen atkvæðu fyri at hin føroyska og danska krónan skuldu verða settar javnt. Tá var virðið av teirri dansku krónuni ikki fastsett, men samráðingar stóðu fyri at fara fram millum Danir og Bretar um pundsvirði. Men tá eins og áður ljóðaði frá Th. Petersen, at hann metti krónuna í Danmark at fara at liggja ikki oman fyri eitt virði uppá 26 kr. fyri sterlingpundið. Tað er einki at ivast í, at P. Petersen og Rich. Long í hvussu er tá hava verið í blindari trúgv til teirra harra og meistara Th. Petersen og hava hugsað, at ífall tað koma at fara í minsta lagi 26 danskar krónur fyri eitt sterlingpund, vil Sjóvinnubankin fyri síni spekulatióarpund ið keypt vóru frá Føroya fiskimonnum og reidarum fyri 22,40

pundið, fáa ein vinning uppá um 550000 × (26 ÷ 22,40 = 3,60) kr. = slakar 2 — tvær — milliónur við eitt kvett. Og umundið kom at kosta 30 danskar krónur, sum spáað er í einum »bankpundatóskaferki« vildi vinningurin ikki verðið minni enn stívar 4 milliónur.

Athugaligt hjá Føroya fólk at bita merki í, at so leingi ein vinningur uppá 2 til 4 milliónur til Sjóvinnubankan uppá Føroya fólks kostnað, vóru teir fúsir at fara yvir til ta dansku krónuna, og tá var ikki talan um at sterlingpund vóru okkara dýrast nationalgripur. Men nú tá ið talan er um at Føroya fólk kann fáa ein vinning uppá 6—7 milliónur, meðan ein banki verður at tapa av spekulatió, leypa teir í eðini upp og rópa: nú avreiða teir Føroyar!

ikki so stóru. Men tað er ikki so. Heimurin kring okkum hevur gløgt eyga fyri Føroyum í hesum degum, og tað er ein verunleiki, vit megu rokna við. Tað hevur als ikki so lítið at týða, sum andsvarsleys fólk billa sær inn.

Tað átti at verið óhugsandi at ábyrgdarleysir politikkarar og tann flokkur teir hava umboðað, yvir hevur skuldi kunnað verðið nevndur aftur í sambandi við føroyskan politikk. Høvdu teir enn tá verið so frægir, at teir hvurvu heilt í tí grumsi, teir eins og blekkspurtur hava sprottað út um landið. Men ikki er so — teir leika nú verri í enn nakrantíð áður. Grammofonin syngur nú tíðliga og seint um sterlingpund; eymkilig eru kvinini, øðilig eru ýlini — hvi? Hava spekulantarnir brenst seg?

Mangt hevur verið nýtt sum agitatió líka síðan hin stóra skútan »Anana« varð politiskt móðurskip. »Brølar« nr. 1 varð tá gjørdur og hvussu nógvir eru ikki síðan? Skulu nú allir Føroyingar — eisini teir sum ikki hava valt teir rýmdu — taka tapið av misseydnaðum spekulatiónum?

Tá ið teirra spekulatióinir hava eydnast, hava teir lagt sær sjálvum æruna og vinningin til; tá hevur alt verið privat. Men leika nú sum óðir, tá ið teir hava manøvrerað skeivt, nú skal skeivleikin klæðast í kot, knappatroyggju og

knæbuksur og gerast nationalur. Óivað munnu teir halda, at størsti parturin av Føroyafólki eru andligir pinkulingar; men so er ikki tibetur. Størsti parturin av veljarunum er nú greiður yvir, at Føroya fólk verður eydnurikari, um teir 12 tómu stólarinir í tinghúsinum verða mannaðir við javnaðarmonnum í staðin fyri teir menninar, ið rýmdu undan á byrgdini.

Ungur veljari.

HVAT GERA

FÓLKAFLOKKSMENN

Ju, teir reika runt landið við øðilgum gelum. Teir gera ikki plíkt teirra við at sita har, ið teir eru völdir at sita. Men teir um tað. Teir hava einki gjørt ullað fyri tann minna mannin. Teir trúgva, at aðrir vilja renna í helunum á teinum og eisini fersama land og fólk.

Nei, tit harrar folkaflakksmenn, vit »betakka« okkum. Lat »Cirkus Petersens« ferðast og »Gøglerne« geipa. Teir hava einki mál ullað pengar og makt. Fólkid hevur gjøgnumskotað teir. Føroyingar eru ikki »vidiotar«. Ferðist tí dúgliga, »Cirkus Petersens«, og færri og færri vilja fylgja tykkum.

G.

HALDIÐ FØROYA SOSIALDEMOKRAT

»DAGBLAÐIÐ« OG FÓLKAFLOKKURIN

royna nú at skøva út yvir fólkaflokksmanna støðu á tingi til skipamálið. Men tað eydnast sjálvandi ikki. Tí tað skerst ikki burtur.

at folkaflakkurin einki serstakt uppskot hevur haft á tingi viðvíkjandi endurnýggjan av okkara skipaflota.

at folkaflakkurin bardist sum ullað imóti, at føroyskir fiskimenn skuldu fáa rætt til at læna úr fiskaribankanum og fáa 20% studning frá danska statin.

at folkaflakkurin saman við 7 sambandsmonnum feldu javnaðarmanna fullgiggjaðu uppskot um endurnýggjan av okkara skipaflota.

at folkaflakkurin var imóti, at vit skuldu fara í sterlingblokk og harvið fáa full handilsrættindi í Bretlandi.

at folkaflakkurin við hesari sínari móttøðu hevði, um hann sigraði, haft spent bein fyri okkara kvotakjansum í Bretlandi.

at folkaflakksmenn á tingi haraftrat ikki hava rørt ein fingur; hvørki í landsnevnd ella á tingi, fyri at fremja selulíkindi í Bretlandi.

HEIMATÍÐINDI

QUISLINGAR, QUISLINGAR.

tit eru »landsforredarar«! rópti A. Ziska inn yvir lögtingshellina, tá ið teir 12 rýmdu av tingi.

A. Ziska hevur nú fingið 60 dagar fongul fyri hesi ord.

ÚR ÍSLANDI

hevur sendimadurin Hans Dalsgaard ferd eftir ferd til tings og til Føroya arbeiðarafelag skrivad og telegraferad um at fáa »Smiril« ella onnur fer til Íslands eftir Føroyingum. Men so leingi sum folkaflakksmaður Samuel Ellefsen sat sum formadur í »Smirila-nevndini« var als einki gjørt. Hetta eigur »Dagblaðið« at siga fyri Føroyingum. Ja, tað skuldi fyri eina ferd roynt at verid sattisandi og skriva við stórnun stavum, at folkaflakkurin als einki hevur brýggjað seg um at hjálpt Føroyingum í Íslandi.

Sidani folkaflakksmenn mistu formansskapin er roynt at gera tað, ið gerast kann fyri at hjálpa Føroyingum heim — og tað verður gjørt. Føroyingum í Íslandi terva annað enn folkaflakks ósannindi, gelur og pundsrumbul.

Í NORÐSJÓNUM

gongst skipum væl. »Galvur« hevur selt fyri 2070 £ og 1100 £. »Njardlingur« 2400 £. »Silverspray« 700 £ og 1400 £. »Purpel Heather« 6 tíurar í alt 5500 £.

TIL FØROYAR

kom um dagarnar svensk skonnart við 800 tómun sildatunnum. Chr. Holm-Jacobsen Átti tær.

FISKASØLA

»Doea« selt fyri 1768 £ og »Árnanes« fyri 3015 £.

JÓANNESS PATURSSON

hevur biðid amtmann Hilbert um hús at samráðast í við tingmenn. Er hann nú aftur farin at »snobba«. Ella vannvirðir hann tingid tá ið tað ikki vil falla á knæ fyri pundspekulantunum?

LATUM OKKUM.

nú vit hava høvi til tað, ganga hina fyri Føroyar bestu og hollastu leið — javnaðarleiðina.